

IWSC 2019

INTERNATIONAL CONFERENCE ON CONTEMPORARY WOMEN'S STUDIES

MARCH 7-8, 2019

PROCEEDINGS BOOK

Editors

Prof. Dr. Aytekin İŞMAN

Assoc. Prof. Dr. Nesrin AKINCI ÇÖTOK

ISSN Numarası: 2687- 1777

ACADEMIC SPONSORS

www.iws-c.net

Honorary - President

Prof. Dr. Nuri AYDIN Honorary -
President President Istanbul
University- Cerrahpaşa Turkey

General Coordinator(s)

University,
Turkey

Assoc. Prof. Dr. Nesrin AKINCI ÇÖTOK

Prof. Dr. Fatoş SİLMAN
General Coordinator
International Cyprus University, Turkey

General
Coordinator
Sakarya
Prof. Dr. Hülya ÇALIŞKAN
Coordinator Dean, Istanbul
University, Turkey

Prof. Dr. Teresa FRANKLIN
General
Coordinator Ohio
University,

United States Prof.
Dr. J. Ana
DONALDSON

General Coordinator
AECT Former President, United State

Prof. Dr. Tülen Saner Assoc. Prof. Dr.
Ayda Sabuncuoglu Inanc
Coordinator Coordinator
Neareast University, Turkish Republic of
Northern Cyprus Sakarya University,
Turkey

Coordinator(s)

Prof. Dr. Colleen SEXTON^{Ass}
Coordinator Coordinator
Governors State University, United
States Sakarya University, Turkey

Associate Coordinator(s)

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya KAHRAMAN
Associate Coordinator
KTO Karatay University, Turkey

Assist. Prof. Dr. GÜLŞAH BATDAL KARADUMAN
Associate Coordinator
ISTANBUL UNIVERSITY, Turkey

Editorial Board / Yayın Kurulu

Prof. Dr. Antoinette J. MUNTJEWERFF	Üniversite of Amsterdam	Netherlands
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU	Adnan Menderes Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ayşe ÖZCAN	KTO Karatay Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Buket AKKOYUNLU	Cankaya Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Colleen SEXTON	Governors State Üniversitesi	United States
Prof. Dr. Deborah E. BORDELON	Governors State Üniversitesi	United States
Prof. Dr. Elaine P. MAIMON	Governors State Üniversitesi	United States
Prof. Dr. Fatoş SİLMAN	International Cyprus Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ferhan ODABAŞI	Anadolu Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Hülya ÇALIŞKAN	Istanbul Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. J. Ana DONALDSON	AECT Former President	United States
Prof. Dr. Kay A. PERSICITTE	Elected AECT President	United States
Prof. Dr. Laurinda Leite	Üniversite of Minho	Portugal
Prof. Dr. Münevver Yalçınkaya	Cyprus International Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Nedime Serakıncı	Near East Üniversitesi, TRNC	Türkiye
Prof. Dr. Nilgün Sazak	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Nursan ÇINAR	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Saedah SIRAJ	Üniversite of Malaya	Malaysia
Prof. Dr. Sharon SMALDINO	Northern Illinois Üniversitesi	United States
Prof. Dr. Stephanie Gaillard	Louisiana State Üniversitesi	United States
Prof. Dr. Şerife Eyüpoğlu	Neareast Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Teresa Franklin	Ohio University	United States
Prof. Dr. Tülen Saner	Neareast Üniversitesi	Turkish Republic of Northern Cyprus
Assoc. Prof. Dr Ayda SABUNCUOĞLU İNANÇ	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assoc. Prof. Dr Elif ATABEK YİĞİT	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assoc. Prof. Dr Emete YAĞCI	Nearest University	Kıbrıs
Assoc. Prof. Dr Sevim ATİLA DEMİR	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assoc. Prof. Dr. A. Aşkim KURT	Anadolu Üniversitesi	Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya KAHRAMAN	KTO Karatay Üniversitesi	Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Bahire Özad	Eastern Mediterranean Üniversitesi-TRNC	Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Hatice KAYHAN	Cyprus International University	Kıbrıs
Assoc. Prof. Dr. Oya Ertuğruloğlu	American Üniversite of Cyprus-TRNC	Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Pelin TANYERİ	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Pınar Yazgan HEPGÜL	Sakarya Üniversite	Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Selma KOÇ	Cleveland State Üniversite	United States
Assoc. Prof. Dr. Şerife Gündüz	Yakın Doğu Üniversitesi	Turkish Republic of Northern Cyprus
Assoc. Prof. Dr. Nesrin AKINCI ÇÖTOK	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr Asena BOZTAŞ	Sakarya Üniversitesi	Türkiye

Assist. Prof. Dr. Dilşad TÜRKMEÑOĞLU KÖSE	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Gülşah BATDAL KARADUMAN	İstanbul-Cerrahpaşa Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Nihan KARAN	Cyprus International University	Kıbrıs
Assist. Prof. Dr. Yeşim ÜSTÜN AKSOY Neareast Üniversite	Turkish Republic of Northern Cyprus	Kıbrıs
Assist. Prof. Dr. Anita G. WELCH	North Dakota State Üniversite	United States
Assist. Prof. Dr. Eda Albayrak	KTO Karatay Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Elif ERGÜN	Sakarya University	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Fatma MİRALAY Neareast Üniversite	Turkish Republic of Northern Cyprus	Kıbrıs
Assist. Prof. Dr. Hülya Terzioğlu	Sakarya Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Hülya YEŞİL	Cyprus International Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Kadriye UZUN	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Leyla Ulus	İstanbul Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Mustafa ÖZTUNÇ	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Özlem SOYER ZEYREK	Dumlupınar Üniversitesi	Kütahya
Assist. Prof. Dr. Seher AKDENİZ	KTO Karatay Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Subhan EKŞİOĞLU	Sakarya Üniversite	Türkiye

Assist. Prof. Dr. Şerife ÖZBİLİR	Cyprus International University	Kıbrıs
Assist. Prof. Dr. Şule Çeviker AY	Düzce Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Tijen ÖVER ÖZÇELİK	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Tijen Över Özçelik	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Zerrin AYVAZ REİS	Istanbul Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Zeynep GÜLTEKİN AHÇI	KTO Karatay Üniversite	Türkiye
Assist. Prof. Dr. Ayşegül NACAĞ	Girne American University	Kıbrıs
Dr. Figen Yaman Lesinger	Near East Üniversite	Türkiye
Dr. Hanna ONYI YUSUF	Ahmadu Bello Üniversite ZARIA	Nigeria
Dr. Mariam MANJGALADZE	Institute of Linguistics	Georgia
Dr. Nazire Burçin HAMUTOĞLU	Ahi Evran Üniversitesi	Kırşehir
Dr. Norlidah ALIAS	Üniversite of Malaya	Malaysia
Dr. Pamela EWELL	Central College of IOWA	United States
Dr. Paula FITZGIBBON	Üniversite of Victoria	Canada
Dr. Wasis D. Dwiyoğ	Universitas Negeri Malang	Indonesia

İÇİNDEKİLER/CONTENT	
COMPARATIVE ANALYSES OF GENDER INEQUALITIES IN EUROPEAN UNION COUNTRIES AND TURKEY	1
<i>Nuray GÖKÇEK KARACA</i>	
A GENDERED DISCUSSION ON INTERNATIONAL MIGRATION: REASONS FOR MIGRATION RECONSIDERED	14
<i>Deniz YETKİN AKER</i>	
AN UNJUSTIFIED LEAP OF NUSSBAUM'S REASONING	20
<i>M. Onur ARUN</i>	
ARISTOTLE'S ACCOUNT OF JUSTICE AND DISCRIMINATION AGAINST WOMEN	26

Nesrin AKINCI ÇÖTOK, Ender BÜYÜKÖZKARA

**BANKACILIK SEKTÖRÜNDE ÜST DÜZEY YÖNETİCİ OLMAYI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN
TÜRKİYE ÖZELİNDE İNCELENMESİ** 32

Gülay SELVİ HANIŞOĞLU, Özlem Arzu AZER, Fidan GÜLER

EĞİTİM ÖRGÜTLERİNDE YÖNETİCİ KADINLARIN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR: NİTEL BİR ÇALIŞMA 40

Serhat ARSLAN, Burku Özdemir

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ KADIN AYDIN PROFİLİ: NEZİHE MUHİTTİN ÖRNEĞİ 46

Dilşad TÜRK MENOĞLU KÖSE, Asena BOZTAŞ

**FACIAL RECONSTRUCTION PROJECTS FOR EGYPT MUMMIES MISIR MUMYALARI İÇİN YÜZ
YAPILANDIRMA PROJELERİ** 50

Mutlu ERBAY

FEMALE MUSEOLOGIST IN TURKEY 56

Fethiye ERBAY

FEMINIST PEDAGOGY IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING 67

Eser ÖRDEM

Fİ DİZİSİNDE YER ALAN ÜRÜN YERLEŞTİRMEYE YÖNELİK TÜKETİCİ ALGILARININ BELİRLENMESİ 72

Berna YILMAZ, Kadriye UZUN

**G. HOFSTEDE BAKIŞ AÇISIYLA KÜLTÜREL FARKLILIKLARIN İNSAN KAYNAKLARI UYGULAMALARINA
ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME : İSVEÇ ÖRNEĞİ** 78

Esra KOÇ

HEDONİK TÜKETİM VE KADIN “SOSYAL MEDYA EKSENİNDE KAVRAMSAL BİR ÇALIŞMA ” 84

Seda GÖKDEMİR EKİCİ, Selcen VODİNALI, Nesrin AKINCI ÇÖTOK

**İLKÖĞRETİM KADIN YÖNETİCİLERİNİN EĞİTİM KURUMLARINDAKİ ROLLERİNE İLİŞKİN KADIN
YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ** 92

Aşkın DOYGUNEL

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE KADIN MİMARLARIN YERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME 103

Mevlûde AYDIN, Yasemin ERBİL

İZLERİMİZİN İZİNDE TOPLUMLARARASI KADIN DİYALOĞU 110

Süreyya OSKAY

KADINLARIN ÇALIŞMA YAŞAMINDA KARŞILAŞTIĞI SORUNLARI: MALATYA İLİNDE BİR ARAŞTIRMA 119

Belkıs ÖNEL, Özlem YAŞAR UĞURLU

KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMI İLE İLGİLİ TUTUM ÖLÇEĞİNİN MADDE TEPKİ KURAMINA DAYALI 134

AŞAMALI TEPKİ MODELİ İLE ARAŞTIRILMASI*Erol KARACA*

**KAMU HİZMETİ YAYINCILIĞINDA DÖNÜŞEN PROGRAM FORMATLARI VE KADININ TEMSİLİNİ
SINIRLANDIRAN ANLATI BİÇİMLERİ** 141

Süleyman İLASLAN

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN KADIN YÖNETİCİ
GÖRÜŞLERİ** 145

Fatma KÖPRÜLÜ, Behcet ÖZNACAR, Gamze PELER ŞAHOĞLU

**ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN DEMOKRATİK TUTUMLARININ ANNE GÖRÜŞLERİNE GÖRE
DEĞERLENDİRİLMESİ** 150

Serhat ARSLAN, Bahar SAVAŞ

PAZARLAMA İLETİŞİMİ STRATEJİLERİ KAPSAMINDA CİNSİYETSİZ PAZARLAMA 156

Gözde ÖYMEN

PERCEPTIONS TOWARDS FEMALE PILOT CANDIDATES IN TURKEY 164

Mehmet YÖN, Erol KARACA, Nuray GÖKÇEK KARACA

PIONEERING BREAKTHROUGHS FROM OUR 4 FEMALE ARCHEOLOGISTS 170

Nuri Özer ERBAY

SELF-PRESENTATION OF WOMEN ON SOCIAL MEDIA 180

Işıl TOMBUL

SİNEMA ARAŞTIRMALARINDAKİ TOPLUMSAL CİNSİYET TEMSİLİ KAVRAMSAL YÖNELİMLER 186

Pelin Erdal Aytekin

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
(Sakarya İli Örneği)** 191

Gülcan ŞEN, Nesrin AKINCI ÇÖTOK

**THE INVENTION OF GENDERLESS SUBJECT IN EARLY COMMUNICATION STUDIES AND FRANKFURT
SCHOOL'S CRITIQUE OF "TRADITIONAL THEORY": RE-DISCOVERY OF THE FEMALE SUBJECT IN
COMMUNICATION STUDIES** 199

Güven ÖZDOYRAN

**TİCARİ(LEŞTİRİLEN) FEMİNİZM: FEMİNİST REKLAM UYGULAMALARINDA KADIN TEMSİLİ YA DA
YENİDEN YAPILANDIRILAN KADIN SÖYLEMİ** 206

Nihal KOCABAY-ŞENER

TÜRK HAVACILIĞINDA GİRİŞİMCİLİĞİN YENİDEN TANIMLANMASI VE GİRİŞİMCİ HAVACI KADINLAR 214

Gülaçtı ŞEN, Meysure Evren ÇELİK

**TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ GÖÇMEN KADINLARIN SORUNLARI PROBLEMS OF IMMIGRANT SYRIAN
WOMEN IN TURKEY 221**

Dilşad TÜRKMENOĞLU KÖSE, Aşena BOZTAŞ

**WEB SİTELERİNİN DİYALÖJİK İLETİŞİM ARACI OLARAK KULLANIMI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME:
TÜRKİYE'DEKİ ONLINE İSTİHDAM SİTELERİ ÖRNEĞİ 225**

Gül TAŞTEKİN ÜSTÜNEL, Elvan OKUTAN

WOMAN IN DIGITAL AGE 236

Ergün DEMİREL, Pınar ÖZDEMİR

**WOMEN ARCHITECTS IN THE SHADOW OF MEN: IS ARCHITECTURE A GENDER-BIASED PROFESSION
THAT MAKES WOMEN ARCHITECTS 'THE OTHER'? 246**

Eda BOZKURT

WOMEN'S CONTRIBUTIONS TO INNOVATION AND TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT 254

İsmail BİRCAN

WOMEN'S PUBLIC SPACES AND INEQUALITY OF URBAN SPACES 260

Özlem AYDOĞMUŞ ÖRDEM

KADINA YÖNELİK ŞİDDETE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ 263

Kerim KARABACAK

KADINA YÖNELİK ŞİDDETE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ABOUT VIOLENCE AGAINST WOMEN

Dr. Kerim Karabacak

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yucel Education Faculty, İstanbul, Turkey kerimk@istanbul.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma kadına yönelik şiddete ilişkin psikolojik danışma ve rehberlik anabilimdalında öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Kolay örnekleme yöntemine göre belirlenen örneklem 1. 2. 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören 273 öğretmen adayından oluşmaktadır. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmada kadına yönelik şiddete ilişkin görüşleri almak amacı ile bir anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler dijital ortama aktarılmış ve betimsel istatistiksel işlemler gerçekleştirilmiştir. Bulgulara göre kadına yönelik şiddete ilişkin öğretmen adaylarının oldukça duyarlı oldukları belirlenmiştir. Ayrıca, öğretmen adayları toplumsal yapı içerisinde eşitliğin sağlanması gerektiği görüşüne da sahiptirler. Bu eşitliği olumsuz etkileyecek her türlü düşünceden de uzak oldukları belirlenmiştir.

Giriş

Günümüzde, sözel, fiziksel, cinsel, sanal şiddet olarak algılanan ve insanlık tarihiyle birlikte ortaya çıkmış olan şiddet olgusu kendini çok farklı biçimlerde göstermektedir. Baskı, eziyet, korkutma, sindirme, öldürme, cezalandırma, başkaldırı, her toplumda günlük yaşamda rastlanan şiddet türlerindedir (Kocacık, 2006). Bir sosyal sistem problemi olarak görülen aile içi şiddet (Aytaç, Eteman, Aydın, Reçber ve Sezer, 2016) ise aile bireylerinden herhangi birisinin diğerler aile bireylerine yönelik uyguladığı her türlü saldırgan davranışlardan oluşur.

Aile içi şiddetin en yaygın görüneni erkeğin kadına veya çocuğa karşı gösterdiği şiddettir (Güler, Tel ve Tuncay, 2005). Kadınlar dünya üzerinde her yerde ve her zaman şiddet görmektedir (Aytaç vd., 2016). Kadına yönelik şiddet türleri genel olarak sözel, fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddet şeklinde sınıflandırılmaktadır (TBMM Arş. Kom. Raporu, 2006). Kadın fiziki anlamda olduğu gibi duygusal, cinsel, ekonomik ve toplumsal ilişkilerinin kısıtlanması yönlerinden de şiddete maruz kalabilmektedir (Büyükkelleş, 2010). Ama bir çok kaynakta kadına yönelik şiddet, sözel, fiziksel, ekonomik ve cinsel olmak üzere dört başlık altında toplanmaktadır (Kocacık ve Çağlayandereli, 2009).

Kadına yönelik şiddetin en sık görüleni küfür, aşağılama, hakaret, görüntüsü ile alay etme bağırma ve benzeri örneklere sahip olan sözel şiddettir. Bu tipte kadına yönelik küfür, hakaret ve aşağılayıcı sözler, kadının öz benliğinde yaralanmalara neden olmaktadır (TBMM Arş. Kom. Raporu, 2006). Sözel şiddet sözel veya sözel olmayan yollara gerçekleştirilebilir (Demirhan, 2012). Ekonomik Şiddet, kadının çalışmasına kısıtlama ile gerçekleştirilir. Bunun yanı sıra parasına veya mal varlığına el koyma, ekonomik anlamda isteklerini yerine getirmeme şeklinde gerçekleştirilebilir (TBMM Arş. Kom. Raporu, 2006). Ayrıca bunların yanısıra kadının sahip olduğu geliri yönetmek şeklinde de gerçekleşir (Korkut ve Owen, 2008). Fiziksel şiddet ise kadına yönelik olarak en yoğun olarak karşılaşılan bir şiddet türüdür (TBMM Arş. Kom. Raporu, 2006). Tokat atmak, itmek, dövmek, savurmak, saç çekmek, yaralamak, boğazına sarılmak, silah kullanmak (kesici ve ateşli) fizik şiddete örnek olarak gösterilebilir (Korkut ve Owen, 2008). Cinsel şiddet ise kadının istemediği bir zamanda istemediği bir yer de istemediği bir biçimde cinsel ilişkiye zorlamaktır. Bunun yanısıra el ile yapılan hareketler, kız çocuklarının küçük yaşta evlendirilmesi (Korkut ve Owen, 2008), kocanın karısına tecavüz etmesi (Türkmen, 2012) cinsel şiddete verilebilecek örnekler arasındadır Fuhuşa zorlama da kadınların uğradığı bu alandaki bir başka şiddet şeklidir (Türkmen, 2012).

Dünya genelinde kadınların çok farklı şiddet türlerine maruz kaldığını ortaya koyan bir çok araştırma gerçekleştirilmiştir (Saatçi, 2002; Ayrancı, Günay, Ünlüoğlu, 2002; Akyüz, Kuğu, doğan ve Özdemir, 2002; Subaşı ve Akın, 2003; Mayda ve Akkuş, 2003; WHO, 2005; Bilgel ve Orhan, 2006; Harcar, Çakır, Surgevil ve Budak, 2008; KSGM, 2009; Kocacık ve Çağlayandereli, 2009; Türk, 2011; Türkmen, 2012;

Aytaç vd., 2016; Aktaş ve Uyanık, 2016; Ediz ve Altan, 2017; Şahin ve Dündar, 2017; Ayan, 2018; Bükecik ve Özkan, 2018). Bu çalışmada da aile içinde kadına yönelik şiddet konusunda öğretmen adaylarının tutumlarının belirlenmesinden yola çıkılmış ve aile içindeki kadına yönelik olarak gerçekleştirilen şiddet eylemlerini belirlemek için aşağıdaki amaç doğrultusunda gerçekleştirilmiştir:

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma gelecekte bir eş olacak olan ve aynı zamanda psikolojik danışmada bulunacak olan öğretmen adaylarının kadına yönelik aile içi şiddet konusundaki görüşlerini belirlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

Öğretmen adaylarının kadına yönelik

1. Toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Ekonomik şiddete ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Sözel ve fiziksel şiddete ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Cinsel şiddete ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR) Öğretmen adaylarının kadına yönelik aile içi şiddete karşı görüşleri, onların ve yetiştireceği öğrencilerin kadına yönelik aile içi şiddete karşı tutumlarını belirlemede önemli bir role sahip olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle aile içi şiddete karşı duran ve bu konuda danışmanlık yapacak olan öğretmenlerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Aile içi kadına yönelik şiddete karşı olan PDR öğretmen adaylarının yetiştirilmesi aynı zamanda gelecekte derslerine girdikleri veya kendilerine danışan öğrencilerin bu düşünceye sahip olmasını sağlayacak bir yatırım olarak görülmelidir. Buna bağlı olarak öncelikle PDR öğretmen adaylarının kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin görüşlerinin belirlenmesinin son derece önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırma PDR öğretmen adaylarının görüşlerinin alınmasının ardından, aile içi kadına yönelik şiddetin önlenmesine yönelik PDR öğretmen adaylarının yetiştirilmesine, bu konuda doğru bir şekilde danışmanlık yapmalarını sağlayacak yol gösterici önerilerde bulunulacak olması açısından önemli görülmektedir.

Sayıtlar

Bu çalışmada kullanılan anket sorularına katılımcıların içtenlikle cevap verdiği varsayılmaktadır. Ayrıca anketin daha önceden başka araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve kullanılmış olması nedeni ile veri toplama aracının geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adayları ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma betimsel araştırma modellerinden genel tarama modellerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Psikolojik danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Örneklem ise kolay örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Örneklem toplam 173 öğretmen adayından oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak Kanbay, Işık, Yavuzaslan ve Keleş (2012) tarafından geliştirilen ve kullanılan 34 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formu toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik görüşler, kadına yönelik ekonomik şiddete yönelik görüşler, fiziksel ve sözel şiddete yönelik görüşler ve cinsel şiddete yönelik görüşleri belirlemek üzere dört bölüme ayrılmıştır. Anket beşli Likert'e göre hazırlanmıştır. Anket formu öğretmen adaylarına kısa bir açıklama yapılarak, boş oldukları bir ders saati içerisinde öğretmen adaylarına verilmiş, 25 dakika süre verildikten sonra toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler incelendikten sonra bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Grubun geneline ilişkin görüşlere yönelik olarak verilerin analizinde betimsel istatistikler gerçekleştirilmiştir. **Bulgular**

1. Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırmanın birinci alt problem “PDR öğretmen adaylarının toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklindedir. Bu alt problem ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine İlişkin Görüşler

	Değişkenler	N	\bar{X}	ss	V%
1	Kadına yönelik şiddetin varlığı beni rahatsız eden bir durumdur.	173	4,83	0,604	12,505
2	Aile içi şiddet önemli bir halk sağlığı sorunudur.	172	4,76	0,724	15,210
3	Kızını dövmezen dizini döver çok gerçekçi bir atasözüdür.	172	2,2	1,385	62,955
4	Kimi durumlarda şiddet uygulamak bir çözüm yolu olabilir.	172	2,15	1,224	56,930
5	Şiddet gören kadın bu durumu başkaları ile paylaşmamalıdır.	173	1,56	1,168	74,872
6	Erkeğin kadına şiddet uygulaması için geçerli sebepler olabilir.	171	1,81	1,17	64,641
7	Kadın erkeğin kontrolü altında olmalıdır.	172	2,12	1,356	63,962
8	Kocadır hem sever hem döver mantığına inanırım.	173	1,54	1,048	68,052
9	Kadınların her türlü iş kolunda çalışmasını doğru bulmuyorum.	173	2,66	1,586	59,624
10	Kadın eve kocasından önce gelmelidir.	173	2,88	1,474	51,181
11	Erkekler kadınlardan daha çok eğitim görmelidir.	172	2,09	1,343	64,258
12	Kadın bir yere gideceği zaman eşinden izin almalıdır.	171	3,03	1,433	47,294
13	Kadın erkek eşitliğine inanırım.	173	3,93	1,208	30,738
14	Çocukların bakımı erkekten ziyade kadının öncelikli görevidir.	171	3,56	3,157	88,680
15	Erkeklerin ev işi yapması gerekmez.	170	1,95	1,163	59,641

Tablo 1’den PDR öğretmen adaylarının cinsiyet eşitliğine ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmen adaylarının kadına yönelik şiddetin varlığından son derece rahatsız oldukları ve aile içi şiddetin önemli bir halk sağlığı sorunu olduğu görüşünde oldukları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının, erkek kadın eşitliğine ve çocuklarının bakımının erkeklere göre kadının öncelikli görevi olduğuna ilişkin görüşlerine ise oldukça fazla katıldıkları görülmektedir. “Kadın bir yere gideceği zaman eşinden izin almalı”, “kadınların her türlü iş kolunda çalışması” ve “kadınların eve kocasından önce gelmesi” konusunda ise öğretmen adaylarının düşüncelerinde bir çekimserlik içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra “kızını dövmezen dizini döver”, “bazı durumlarda şiddet uygulamanın bir çözüm yoludur”, “şiddet gören kadın bu durumu başkaları ile paylaşmamalıdır”, erkeğin kadına şiddet uygulaması için geçerli sebepler olabilir”, “kadın erkeğin kontrolü altında olmalıdır”, “kocadır hem sever hem döver”, “erkekler kadınlardan daha çok eğitim görmelidir” ve “erkeklerin ev işi yapmaları gerekmez” görüşlerine kesinlikle katılmadıkları belirlenmiştir.

2. Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 2. Ekonomik Şiddete Yönelik Görüşler

	Değişkenler	N	\bar{X}	ss	V%
16	Kadınların çalışıp para kazanması gerekmez.	173	1,68	1,072	63,810
17	Evi geçindirmek erkeğin görevidir.	172	2,87	1,465	51,045
18	Erkek istemiyorsa kadın çalışmamalıdır.	171	2,06	1,298	63,010
19	Kadın elindeki parayı istediği gibi harcayabilmelidir.	172	3,16	1,532	48,481
20	Kadının eşinden fazla para kazanması doğru değildir.	171	2,23	1,339	60,045

Tablo 2’de kadına yönelik ekonomik şiddete yönelik öğretmen adaylarının görüşleri yer almaktadır. Tablo’ya göre öğretmen adayları “karınların çalışıp para kazanması gerekmediği” görüşüne hiç katılmadıkları, “erkek istemiyorsa kadın çalışmamalıdır” görüşüne ve “kadının eşinden fazla para kazanmasının doğru olmadığı” görüşüne çok az katıldıkları belirlenmiştir. “Evi geçindirmenin erkeğin görevi olduğu” ve “kadının elindeki parayı istediği gibi harcayabilmesi” görüşüne ilişkin puanların ise orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

3. Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 3. Sözel ve Fiziksel Şiddete Yönelik Görüşler

Değişkenler		N	\bar{X}	ss	V%
21	Kadın söz dinlemiyorsa erkeğin onu dövmesi sorunu çözebilir. 57,887	173	1,42	0,82	
22	Evlilik yürümüyorsa çocuk yapmak sorunu çözebilir.	172	1,92	1,22	63,958
23	Kimi durumlarda kadına bir tokat atmanın sakıncası olmaz. 65,313	173	1,6	1,804	
24	Tartışma anında öfke nedeniyle şiddet normaldir.	171	1,56	0,596	61,795
25	Alkollü bir erkeğin eşini dövmesi affedilebilir bir durumdur. 69,773	173	1,32	0,92	4
26	Kadın söz dinlemiyorsa baskı altına alınması gerekir.	173	1,79	1,16	65,307
27	Kızlar kesinlikle ailelerinin istedikleri kişi ile evlenmelidirler. 66,039	172	1,54	1,02	9
28	Kadın erkekle tartışmamalıdır.	172	2,04	1,22	59,804
29	Ufak tartışmalar evin tadı tuzudur.	173	3,34	1,16	35,000
30	Kimi durumlarda kadına bağırıp çağırmak normal bir durumdur. 59,175	172	2,06	1,22	9

Tablo 3’de öğretmen adaylarının sözel ve fiziksel şiddete yönelik görüşleri verilmiştir. Sözel ve fiziksel şiddete yönelik olarak öğretmen adaylarının “ufak tartışmalar evin tadı tuzudur” görüşüne oldukça fazla katıldıkları, diğer maddelerde yer alan ifadeler ise katılmadıkları belirlenmiştir. “Kadının söz dinlemiyorsa erkeğin onu dövmesi sorunu çözebilir”, “evlilik yürümüyorsa çocuk yapmak sorunu çözebilir”, kimi durumlarda kadına bir tokat atmanın bir sakıncası yoktur”, “tartışma anında öfke nedeni ile şiddet normaldir”, “alkollü bir erkeğin eşini dövmesi affedilebilir bir durumdur”, “kadın söz dinlemiyor ise baskı altına alınması gerekir”, “kızlar kesinlikle ailelerinin istedikleri kişi ile evlenmelidir” görüşlerine öğretmen adaylarının kesinlikle katılmadıkları belirlenmiştir. “kadın erkekle tartışmamalıdır” ve “kimi durumlarda kadına bağırıp çağırmak normal bir durumdur” görüşüne ise çok az katıldıkları belirlenmiştir.

4. Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 4. Cinsel Şiddete Yönelik Görüşler

Değişkenler		N	\bar{X}	ss	V%
31	Kadının açık giyim tarzı tacize uğraması için bir sebeptir.	172	2,6	1,501	57,731
32	Kadın istemese bile eşile ilişkiye girmek onun görevidir.	172	1,9	1,19	62,632

33	Geç saatlerde dışarıda olan bir kadının tacize uğraması normaldir.	173	2,26	1,433	63,407
34	Cinsel bir saldırıya uğrayan kadının bunda kabahati vardır.	173	1,98	1,257	63,485

Öğretmen adaylarının kadına yönelik cinsel şiddete yönelik görüşleri Tablo 4’de verilmiştir. Tabloya göre “kadının istemese dahi eşiyle ilişkiye girmesinin bir görev olduğu”, “cinsel saldırıya uğrayan kadının bunda kabahati olduğu” görüşüne öğretmen adaylarının kesinlikle katılmamaktadır. Öğretmen adaylarının kadının açık giyim tarzı tacize uğramasının bir nedeni olduğuna ve “geç saatlerde dışarıda olan bir kadının tacize uğraması normal” olduğu görüşüne ilişkin ise elde edilen ortalamalar orta düzeyde belirlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Elde edilen bulgular göre öğretmen adayları kadına yönelik şiddetin varlığından son derece rahatsızdırlar. Bu şiddetin aile içinde gerçekleşmesini önemli bir halk sağlığı sorunu olarak görmektedirler. Ancak çocukların bakımı konusunda annenin daha etkin olması gerektiği görüşüne sahip olmaları da kadın ve erkeğin toplumsal rollerinin eşitliğinde önemli bir olumsuzluk olarak görülebilir. Bunun yanı sıra kadının bağımsız hareket kabiliyetinin erkekler göre biraz daha kısıtlı olabileceği görüşünün de öğretmen adayları arasında hakim olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak tüm bunların yanı sıra toplumsal eşitlik bağlamında kadını erkeğe göre daha altta olmasına neden olabilecek bir çok görüşe öğretmen adaylarının katılmadıkları da belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kadın ve erkeğin toplum içinde eşit olması gerektiği görüşünün öğretmen adayları tarafından oldukça önemli düzeyde benimsendiği belirlenmiştir.

Öğretmen adaylarına göre kadınlar çalışma hayatının içinde aktif olarak rol almalıdır. Bu anlamda aile bütçesine katkı sağlamaları engellenmemelidir. Bu durum ekonomik şiddetin var olmasının karşısında olmalarının yanı sıra kadın ve erkeğin toplumsal eşitliğini de desteklediklerinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Ancak öğretmen adaylarının bu görüşü zedeleyen farklı görüşlere de sahip oldukları belirlenmiştir. Örneğin erkeğe evi geçindirme görevinin yüklenmesi ve kadının kazandığı parayı istediği gibi harcayamamasına ilişkin puanların orta düzeyde çıkması düşündürücü bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sözel ve fiziksel şiddete ilişkin olarak ise öğretmen adayları ufak tefek tartışmaların kadın ve erkek arasında gerçekleşmiş olmasının evliliğin tuzu biberi olarak görmektedir. Bunun dışında kadına yönelik sözel ve fiziksel şiddetin kesinlikle gerçekleştirilmemesi gerektiği görüşünün öğretmen adayları tarafından benimsendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsel şiddete ilişkin olarak kadının kesinlikle bir kabahati olmadığı, bu şiddeti gerçekleştiren erkeklerin psikolojik sağlığının yerinde olmadığı görüşünün öğretmen adayları arasında hakim olduğu belirlenmiştir. Ancak kadının geç saatlere kadar dışarıda olmasının cinsel şiddete maruz kalmasının bir nedeni olarak da görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun toplumsal yaşam içerisinde kadın ve erkeğin eşitliğine ilişkin bir sakinca doğurduğu söylenebilir.

Öneriler

Öğretmen adayları kadına yönelik şiddete ilişkin görüşleri toplumsal eşitlik bağlamında istenilen düzeyde olduğu söylenebilir. Eğitimli insanlar olarak kabul edilen bu kişilerin görüşlerinin bu yönde olması oldukça sevindiricidir. Ancak bazı konularda kadını toplumsal eşitlik kavramı içerisinde erkeklere göre daha aşağıya taşıyan görüşler de söz konusudur. Örneğin kadının dışarıya çıkması, geç saatte dışarıda bulunması, elde ettiği geliri istediği gibi harcayamaması, çocukların bakımı konularında eğitimli kişilere göre dahi puanların orta düzeyde olması söz konusu olduğundan, bu konuların üzerine eğilmek gerekmektedir. Bunun için gerekli önlemler alınmalıdır. Bu önlemler kadınların rahat bir şekilde hareket etmesini sağlayacak hem kadınlarımızı hemde erkeklerimizi bilinçlendirmeye yönelik eğitimsel çalışmaları içerebilir. Ayrıca çocukların bakımı ile ilişkili olarak anne baba eğitimleri düzenlenebilir. Daha sonra yapılabilecek araştırmalara ilişkin olarak öğretmen adaylarının demografik özelliklerine göre kadına yönelik şiddete ilişkin görüşlerinin değişip değişmediğine ilişkin araştırmalar gerçekleştirilebilir.

Kaynakça

- Aktaş, İ. ve Uyanık, Z. (2016) Kadına Yönelik Şiddet. *Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6, 32-42.
- Akyüz G, Kuğu N, Doğan O, Özdemir L, (2002), Bir Psikiyatri Polikliniğine Başvuran Evli Kadın Hastalarda Aile İçi Şiddet, Evlilik Sorunları, Başvuru Yakınması ve Psikiyatrik Tanı", *Yeni Symposium*, 40 (2), s. 41-48.
- Ayan, S. (2018). Kadın Algısında Kadına Yönelik Şiddet; Türkiye'deki Kadın Sığınma Evleri Üzerine Bir İnceleme. *International Journal of Human Sciences*, 5(1), 251-264.
- Ayrancı Ü, Günay Y, Ünlüoğlu İ. (2002) Hamilelikte Aile İçi Eş Şiddeti: Birinci Basamak Sağlık Kurumuna Başvuran Kadınlar Arasında Bir Araştırma, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*. 3, 75- 87.
- Aytaç, S., Eteman, F. S., Aydın, G. Ç., Reçber, B. ve Sezer, H. K. (2016). Kadına Yönelik Şiddetin Dünü, Bugünü, Yarını: Kestirim Tabanlı Bir Araştırma. *Sosyoloji Konferansları*. No:54 (2016-2), 275297.
- Başar, F. ve Demirci, N. (2015). Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Şiddet. *KASHED*, 2(1), 41-52.
- Bilgel N, Orhan H.(2006) Aile içi şiddet. (Ed: Bilgel N.) *Aile hekimliği*. Bursa: Medikal Tıp Kitabevi. s.643-55.
- Bükecik, E. ve Özkan, B. (2018). Kadına Yönelik Şiddet:Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Kadın Sağlığına Etkisi. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 3(2), 33-37.
- Büyükkaleş B K. (2010) Şiddete Maruz Kalan Kadınlar: Kadına Şiddet Suçtur, Erişim Tarihi: 12 Kasım 2013.www.tavsiyeediyorum.com.
- Ediz, A. ve Altan, Ş. (2017). Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Üzerine Bir Araştırma. *TBB Dergisi*, Özel Sayı, 397-410.
- Güler N, Tel H, Özkan Tuncay F,(2005) Kadının Aile İçinde Yaşanan Şiddete Bakışı. *Cukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 27 (2): 51 – 56
- Harcar, T., Çakır, Ö. Sürgevil, O. ve Budak, G. (2008). Kadına Yönelik Şiddet ve Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddetin Durumu. *Tematik Yazılar, Toplum ve Demokrasi*. 2(4), 51-70.
- Kanbay, Y, Işık, E., Yavuzaslan, M. ve Keleş, S. (2012). Hemşirelik Öğrencilerinin Kadına Yönelik Aile içi Şiddetle İlgili Görüş ve Tutumlarının Belirlenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 1(2), 107-119.
- Kocacık, F. ve Çağlayandereli, M. (2009). Ailede kadına yönelik şiddet: Denizli ili örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* . 6:2.
- Kocacık F. (2006) Şiddet Olgusu Üzerine *Cukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(1) KSGM (T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü). (2009) Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması.
- Mayda A, S, ve Akkuş D. (2003) Ev kadınlarına yönelik aile içi şiddet. *Sağlık ve Toplum*. 13(4):51-58.
- Korkut, F. ve Owen, W. (2008) Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi, Erişim Tarihi: 01.01.2014 www.turkiyeklinikleri.com/article/tr-cinsel-siddet-hakkinda-50184.html Saatçi E. (2002) Aile İçi Şiddet. *Ulusal Aile Hekimliği Kongresi Kongre Programı Kitabı*. 251.
- Subaşı N, Akın A. (2003) Kadına yönelik şiddet; nedenleri ve sonuçları. (Ed: Akın A.) *Toplumsal cinsiyet, sağlık ve kadın*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları. s.231-247.
- Şahin, B. B. ve Dündar, P. E. (2017). Kadına Yönelik Şiddet ve Yaşam Kalitesi. *Anadolu Psikiyatri Derneği*. 18(3), 203-210.
- TBMM Araştırma Komisyonu Raporu, (2006), Ankara.
- Türk L. B.(2011) Kadına Yönelik Şiddet. Erişim Tarihi:12.10.2013 www.tavsiyeediyorum.com
- Türkmen, C (2012) Erkeğin Kadına Yönelik Cinsel Şiddeti. Erişim Tarihi:01.01.2014 www.tavsiyeediyorum.com
- WHO (World Health Organization).(2005) WHO Multi- Country Study on Women's Health and Domestic Violence against Women, Initial Result on Prevalance, Health Outcomes Women's Responses, Genova.